

TÜSİAD

TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

CANSEN BAŞARAN-SYMES'İN

" İŞ DÜNYASIYLA DİYALOG VE ULUSLARARASI

YATIRIMLAR VE YATIRIM ORTAMI

KONFERANSI" KONUŞMASI

25 Nisan 2016

İstanbul, Hilton Oteli

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxoffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Komisyon Başkan Yardımcısı Katainen, Sayın Başbakan Yardımcısı Şimşek, Sayın Komiserler, Sayın Bakanlar, İş Dünyası Kuruluşları Temsilcileri, değerli katılımcılar,

Bu toplantının gerçekleşmesi için AB ve Türkiye tarafında emeği geçen tüm yetkililere teşekkür ediyoruz.

TÜSİAD için Türkiye'nin AB üyeliği mutlak bir önceliktir. Türkiye açısından AB üyeliği hedefinin ise bize göre üç temel boyutu var: demokrasi, sosyal kalkınma ve küresel ekonomik rekabet gücü. Ekonomik kalkınma için demokrasi, hukuk devleti, özgür vatandaşlar, çoğulcu bir sivil toplum, teknolojik yenilikçilik ve girişimci bir özel sektör önemli etkenlerdir. Kadın erkek eşitliği, işyeri güvenliği, sağlık, tüketici hakları, çevre standartları ve saydam kamu ihaleleri gibi birçok alanda AB üyeliği hedefi Türkiye'de ilerici bir gündemin seferberlik gücüdür.

TÜSİAD Avrupa iş dünyasının en güçlü ve en etkili temsil kurumu olan BUSINESSEUROPE üyeliği sayesinde Avrupa ekonomik gündemine dâhildir. BUSINESSEUROPE'un Türkiye'nin AB sürecini ve ABD ile AB arasındaki Transatlantik Ortaklık içinde yer almasını destekleyen tutumunu büyük takdirle karşılıyoruz. Başta Brüksel Temsilciliğimiz olmak üzere Berlin, Londra ve Paris bürolarımızın ana çalışma eksenini Avrupa Birliği'nin küresel rekabet gücünü şekillendiren politikalar ve Türkiye'nin Avrupa entegrasyon sürecidir. AB aynı zamanda Türkiye'deki tüm birim ve çalışmalarımızın hedef ve içeriğini yatay kesen sabit bir boyuttur. Ayrıca Washington Temsilciliğimiz de birçok dosyada AB ve TTIP odaklı çalışmaktadır. Pekin'deki TÜSİAD temsilciliği de aynı zamanda Çin'deki AB Ticaret Odası dâhilinde faaliyet gösteriyor. Çünkü Çin'e yönelik olarak Türk şirketlerini ilgilendiren konular büyük ölçüde AB iş dünyası ile ortaktır.

Bu oturumda önce Türkiye-AB ilişkileri perspektifinden birkaç başlığa değinmek istiyorum:

Son dönem AB'nin resmi açıklamalarında ve üye ülke liderlerin söylemlerinde Türkiye'ye atıfların üyelik müzakerelerinden ziyade, gümrük birliğinin derinleştirilmesi, mülteci sorununda işbirliği, vize-geri kabul süreçleri, ekonomi ve enerji diyalogu gibi konulara odaklanmasını eksik buluyoruz. AB ile ilişkilerimizi herhangi bir üçüncü ülke örneğinde makul sayılabilecek işbirliği, diyalog, ortaklık gibi yollardan değil tam üyelik için katılım perspektifinden yürütmek gerekiyor.

Türkiye-AB ilişkileri demokratik reform perspektifinden muaf bir şekilde sürdürülebilir değildir. Bunun için de 23 ve 24 numaralı başlıklarının süratle açılması Türkiye'nin demokratikleşme ihtiyaçlarına katkı sağlayacaktır. Aynı şekilde önlerinde teknik bir engel bulunmayan Sosyal Politika, Kamu Alımları ve Rekabet Politikası gibi başlıklar da açılmalı. Bu başlıklar Türkiye'nin siyasal, sosyal ve ekonomik reform dinamiğinin itici gücüdür.

AB-Türkiye Ekonomik Diyaloğu'nu Gümrük Birliği sürecinden ve ekonomik etkili müzakere başlıklarından ayrı düşünmek mümkün değil. Bu nedenle Gümrük Birliği'nin derinleştirilmesi, müzakere başlıklarının açılması bu diyaloğun sağlıklı şekilde yürütülmesi için önemlidir. Bu çerçevede, Türkiye'nin hazırladığı 2016-2019 Dönemi AB'ye Katılım için Ulusal Eylem Planı ile 64. Hükümet'in hazırladığı 2016 Yılı Eylem Planı temel referans belgeleridir. Bu belgelerde belirtilen yasal ve idari düzenlemelerin hayata geçmesi için her türlü destek ve katkıyı sağlamaktayız, bu yöndeki çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Keza AB iş dünyası kadar Türk iş dünyasını da yakından ilgilendiren yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmalarına da tüm birikimimiz ile kesintisiz destek vermekteyiz. Bu kapsamda geçtiğimiz hafta gerçekleştirilen YOİKK toplantısı; YOİKK'in yeni yapısıyla konunun en üst seviyede sahiplenildiğini ve yatırım ortamını iyileştirecek reformlar için işbirliğine açık ve kararlı bir yaklaşımın ortaya konduğunu göstermesi bakımından oldukça önemliydi.

Gümrük birliği ve süregiden teknik uyum süreci temelinde, Türkiye bugün esas itibariyle Avrupa tek pazarının bir parçasıdır. Ticaret, yatırım, turizm, teknoloji, sosyal programlar, imalat sanayi, hizmet sektörü ve günlük yaşam standartlarımız açısından AB bir ağırlık merkezidir. AB politikaları ve düzenlemeleri Türkiye'de zaten benimsenmiş ve uygulanmakta olduğuna göre, bunların kararlaştırıldığı AB'nin dışında kalmak gibi bir seçenek Türkiye açısından gerçekçi olmaz.

Gümrük Birliği'nin derinleştirilmesi hem AB üyelik hedefi açısından avantaj sağlayacak bir gelişme hem de Türkiye'nin ileride TTIP'e dâhil olması için önemli bir hazırlıktır. Bu süreçte anlaşmazlıkların halli konusunu özellikle önemsiyoruz. Geçen yıl Ekim ayında hazırladığımız raporda bu konuyu ayrıntılı şekilde inceledik. Yeni oluşturulacak mekanizma Gümrük Birliği'nin işleyişinde birikmiş olan birçok sorunun çözüme kavuşturulmasının önünü açacaktır.

Türkiye'nin ileri teknoloji ve yüksek katma değere dayalı ekonomik dönüşümünü sağlayabilmesi, rekabet gücü yüksek ülkeler arasında yerini alabilmesi için dijital teknolojiyi ve yaratıcılığı merkeze alan Sanayi 4.0 uygulayıcısı ülke olması hayati önemdedir. Ayrıca, yüksek katma değere dayalı ekonomik dönüşümü sağlayacak insan gücünün yetkinlikleri konusunda özellikle "fen, teknoloji, mühendislik, matematik", kısa adıyla STEM eğitiminin önemini vurgulamayı sürdürmekteyiz. AB iş dünyası ile bu konuları ele alan çalışmalar yapmayı hedefliyoruz.

Türkiye-AB ilişkilerine dair son madde olarak, toplam 14 başlığın blokajında kritik etken olan Kıbrıs sorununda geçtiğimiz yıl yeniden hareketlenen müzakere sürecinin bu yılın ilk yarısında bir çözüme kavuşturulması kaçınılmazdır. AB'nin ve Türkiye'nin çözüm yönünde verdikleri desteğe devam etmelerini bekliyoruz.

İkinci başlık olarak kısaca AB'nin gelişimine yönelik birkaç hususa da değinmek isterim:

Avrupa ile ekonomik bağları güçlü olan bir ülke olarak Avrupa ve Euro Bölgesindeki ekonomik durumdan endişeliyiz. Dünya ekonomisi kriz sonrasında ortaya çıkan yapısal sorunlarını çözmekte zorlandı. Küresel talep ve yatırımlar olması gerekenden çok daha zayıf. Avrupa'nın kendi yapısal sorunlarını çözmek için çaba harcadığını ve kolay olmadığını biliyoruz. Ancak süreç uzadıkça ekonomik sorunlar, sadece ticaret ortağı olarak değil sosyal alanlarda da Türkiye'yi etkilemeye başlıyor.

Bizler TÜSİAD olarak AB değerlerine inanıyor ve sahip çıkıyoruz. Ancak gerek Türkiye'de gerekse Avrupa'da, özellikle bazı bölgelerde, gençlerin AB'ye karşı giderek duyarsızlaştığını, farkındalık ve aidiyet duygularının zayıfladığına şahit oluyoruz. AB Türkiye'de büyük bir kesim için yüksek refah seviyesi ve demokratikleşmenin birbirinden ayrılmaz bir ikili olduğunun sembolüydü. Ekonomik ayağın zayıflamış olması gençlerde bu ideali inanılır olmaktan çıkarıyor. Bu nedenle Avrupa Birliği'nde ekonomik gelişmeler yakın dönem ticaretimiz açısından olduğu kadar, uzun vadede gençlerimizin AB değerlerini içselleştirebilmeleri için de önemlidir.

Görüldüğü üzere Avrupa ve Türkiye'nin öncelikli konuları ortak. Bu iş dünyası için de geçerli. Oluşturulan bu Ekonomik Diyalog mekanizmasının ortak paydalar üzerinde çalışmasından memnuniyet duyacağız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.